

TEKSTI JA KUVAT: JUTTA KOIVULA

Valmentajan luona, osa 27

Maasto-esteilläkin aloitetaan verryttely aivan pienistä esteistä. Tukit ovat hevoselle helppoja.

Susanna Lemström ja K.T. Kilroy (Königin's Sohn, e. Star de l'Île, kasv. ja om. Carola Vanhanen) kävivät hevosen nelivuotiskauden kunniaksi syksyllä kokeilemassa maastoesteitä. K.T. Kilroy on nelivuotiaaksi kokenut hevonen, se oli ennen tätä kokeilua käynyt Laatuarvostelussa sekä kilpailut muutamassa pienessä koulu- ja estekilpailussa. Maria Möller ohjasi ratsukkoa Irjalan kartanon mailla Janakkalassa.

NUORI HEVONEN KOKEILEMASSA

maastoesteitä

Milloin hevonen on valmis aloittamaan maastoesteharjoitukset?

- Silloin kun hevonen liikkuu tahdikkaasti ja irtonaisesti ja sitä voidaan kontrolloida kaikissa askellajeissa, niin että se kulkee pohkeen edessä ja sen askeleen pituutta voi säädellä. Sen tulee olla ikäänsä nähden riittävän tasapainoinen ja myös henkisesti valmis uusiin tehtäviin, Maria Möller kertoo.

- Usein hevoselle ei ole lainkaan vaikea hypätä maastoesteitä, mutta liikkuminen yksin avoimilla alueilla voi olla vierasta. Sitä tulee harjoitella ennen kuin aletaan hypätä.

Susanna verryttelee Kilroyta Irjalan pellolla, jossa pienet harjoitusesteet sijaitsevat. Hän liikkuu koko alueella ensin käynnissä, sitten kevyessä ravissa ja laukassa. Pelto on hieman kalteva, joten se valmistelee hevosta hyvin maasto-tehtäviin.

- Kaikilla nuorilla hevosilla pitäisi hypätä maastoesteitä, Maria painottaa.

- Se parantaa niiden eteenpäinpyrkimystä ja kykyä ratkaista tehtäviä.

- Vaikka hevonen olisi melko kokenut rataesteillä, kannattaa maastoesteiden harjoittelu aloittaa todella pienistä esteistä. Tärkeintä alkuun on se, että hevonen on rento. Tehtäviä ei pidä ryhtyä vaikeuttamaan, ennen kuin hevonen selvittää edellisen tason vaatimukset rennosti.

Susanna ja K.T. Kilroy aloittavat esteharjoitukset aivan pienestä koivutukista. Ensimmäisen kerran hevonen lähestyy sitä ravissa, sen jälkeen laukassa.

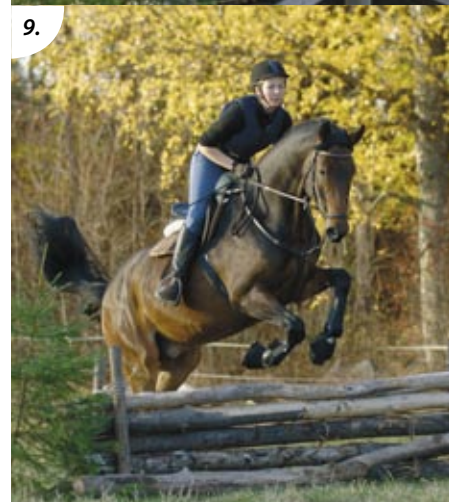
- Ensimmäisten maastoesteiden tulee olla riittävän leveitä, jotta ratsastaja voi antaa hevosen tulla sujuvassa laukassa niitä kohti eikä hänen tarvitse ohjata hevosta vahvasti.

Kun ensimmäinen koivutukki on selvitetty pari kertaa rennosti, siirrytään astetta isommalle tukille. Tässä kohtaa K.T. Kilroy havaitsee, että maastossa on hauskaa ja esittää muutaman kunnollisen ilopukin hypyn jälkeen.

Susanna ei reagoi niihin mitenkään ja hevonenkin maltaa hetken päästä taas keskittyä tehtäväänsä ja jättää näyttävät loikat sikseen.

1.–5. K.T. Kilroy hyppää reippaasti tukin yli ja intoutuu riemuissaan pukittelemaan. Tämän takia Susannalla oli hieman pidemmät jalustinhinnat kuin yleensä maasto-harjoituksissa.

8. Hyvä hyppy laavuusteellä. Sekä hevonen että ratsastaja voisivat kuitenkin olla rennompia.

9. Pieni aitaeste on K.T. Kilroylle helppo tehtävä.

Susanna saa tehtäväkseen ratsastaa isoa ympyrää, niin että hän joka kierroksella ylittää tukin laukassa.

- Ratsasta hevosta ihan normaalisti rennoksi laukassa ja odota estettä, Maria neuvoo.

- Laukan tulisi jo kaarteessa ennen estettä olla sellainen, josta haluat tehdä hypyn. Älä jätä viimeistelyä siihen kun olet lähestymässä tukkia.

Pienen tauon jälkeen otetaan kaksi estettä, joiden väliin mahtuu seitsemän laukka-askeelta.

Ensimmäisellä kerralla Susanna lähestyy yhdistelmää ravissa. Hypyssä K.T. Kilroy siirtyi laukkaan ja laukkaa rennosti toiselle esteelle. Kun Susanna tulee uudestaan saman linjan laukassa, hän saa jälkimmäiselle pari kertaa huonon hypyn.

6. Pienet esteet ylämäkeen ovat hevoselle yleensä helppoja.

7. Alamäessä Susannan on oltava tarkka siitä, että hevonen ei lähde viemään häntä esteen jälkeen.

- Hevonen jännittyy hieman esteiden välissä ja sen takia se pyrkii hyppyyn liian aikaisin vastustaen kättä, Maria selvittää.

Susanna tulee linjan uudestaan ravissa ja saa nyt aikaan paremmat hyppyt. Tämän jälkeen hevonenkin on jo rentoutunut ja tulee linjan hyvin laukassa.

Pienen ylämäkeen

Seuraavaksi hypätään yksinkertaista tukkia loivaan ylämäkeen.

- Ylämäkeen hyppäminen on yleensä hyvin helppoa, Maria kertoo.

- Hevosella on luonnostaan takaosa alla ja oikea etäisyys löytyy yleensä ongelmitta.

Näin käy nytkin. Heti seuraavalla kerralla Susanna saa yhdistää ylämäkihyppyyn toisen pienen tukkiesteen, joka on muutaman laukka-askeleen päässä. Se sujuu rennosti ja helposti.

Seuraavaksi kokeillaan samat esteet loivaan alamäkeen.

- Varo, ettei hevonen lähde alamäessä viemään sinua. Pidä se hyvässä tasapainossa äläkä anna askeleen venyä liikaa, Maria neuvoo etukäteen.

- Esteen jälkeen kaarteessa ratsasta hevonen taas hyvin avuille, vaadi että se taipuu ja pysyy koko ajan tarkkaavaisena.

Kapea este

Seuraavaksi ohjelmassa on kapea laavuuste, jolle täytyy jo ohjata tarkemmin. Laavulla on johteenaan pari pientä kuusta, jotka helpottavat tehtävää. K.T. Kilroy on sitä mieltä, että hän osaa tämän ja hyppää laavun heti hyvin.

Tunnin loppuksi hypätään vielä pienen pystyesteen ja laavun yhdistelmä, johon tulee väliin kuusi laukka-askelta. Sen jälkeen hevonen alkaa tuntua hieman väsyneeltä ja on aika siirtyä loppuverryttelyyn.

Susanna tekee perusteellisen loppuverryttelyn, jossa K.T. Kilroy liikkuu rennosti kevyessä ravissa.

- Pyri saamaan se kunnolla eteen ja alas, jotta tunnet miten se rentoutuu selästään, Maria neuvoo.

Susanna ravaa viitisen minuuttia ympäri koko estealuetta vaihdellen aika ajoin suuntaa. K.T. Kilroy näyttää hyvin tyytyväiseltä ja liikkuu tahdikkaasti käyttäen vartaloaan hyvin. Tästä on hyvä lähteä talvikauteen parantamaan este- ja koulupuolen tekniikkaa. Keväällä odottavatkin sitten maastoesteet. ♦

Susanna tekee huolellisen loppuverryttelyn harjoitusten päätteeksi.

KEVÄÄN PARHAAT MERKIT!

Pikeur®

MOUNTAIN HORSE®
WEAR EVER YOU GO

EUROHUNTER®

KINGSLAND
EQUESTRIAN

gersemi

**Löydät netti-
kaupastamme 24 h**
www.joensuunravi-ratsastus.fi

Huom!

**Yli 150 € tilaukset toimituskuluitta.
Nopeat toimitukset!**

JOENSUUN
**Ravi- ja
Ratsastusvaruste**

Helatie 10, 80100 Joensuu

Puh. (013) 126 104

**ma 9-18, ti-to 9-17, pe 9-18, la 9-14
myynti@ravijaratsastus.fi**

Islantilainen Svanhildur Hall kävi Suomessa kursittamassa islanninhevosväkeä hevosen kouluttamisessa ja koulutuksen suunnittelussa hevosen luonteen mukaiseksi. Viikonloppu huipentui sunnuntaina Oulunkylän tekojäärädällä järjestettyyn jäätölttikilpailuun, joka keräsi katsomoon jopa 1200 katsojaa.

Islanninhevosviikonloppu huipentui jäätöltti -kilpailuun

Varsinaiset hevosten käsittelykurssit pidettiin perjantaina Ylöjärvellä ja lauantaina Vantaalla. Kurssien teemana oli hevosen "mind mapin" kartoittaminen ja niiden luonteenpiirteiden etsiminen, joiden tunteminen helpottaa hevosen kouluttajan tehtävää. Lisäksi perehdyttiin mm. myös hevosen esittämiseen oikeaoppisesti näyttelyssä.

Käsittelykurseille osallistui runsaasti hevosen koulutuksesta kiinnostuneita, Vantaan kurssi oli peräti täyteen buukattu.

- Kurssit muotoutuvat toki osanottajien mukaan, mutta periaatteessa ne etenevät aina saman kaavan mukaan. Esimerkiksi perjantaina mukana oli enemmän nuoria hevosia, joten painotimme silloin vielä enemmän nuoren hevosen kanssa työskentelyä. Ensin kerroin periaatteet ja sitten esitin ne käytännössä, sen jälkeen osallistujat saavat itse harjoitella, kertoi Svanhildur Hall.

Kurssien osallistujat vaikuttivat kuulemaansa tyytyväisiltä:

- Hevoselle tuli suunnitella koulutustehtävät niin, että hevonen on keskellä mind mapin ristiä. Jotkut hevoset joutuu kuulemma "työntämään" sinne joka aamu, toiset pysyvät siellä lopun ikäänsä, kertoi koulutukseen Vantaalla osallistunut Kristiina Virolainen, joka oli tyytyväinen oppimaansa.

Muita hyödyllisiä harjoituksia olivat hevosen käsittelyn harjoittelu ns. "persköyden" avulla sekä hevosen esittäminen ja juoksentaminen oikein näyttelyssä.

- Osallistujat olivat todella kiinnostuneita, ja on aina hauska nähdä ulkomailla, miten kiinnostuneita ihmiset ovat Islannista. Kiinnostus oli erityisen suurta nuorten hevosten kouluttamiseen, joten päivän teema "nuoren hevosen valmistaminen näyttelyyn" oli osuva, kertoi "Svanni".

Svannin luento kiinnosti Oulunkylässäkin

Svanhildur Hall on jalostustuomari, urheilutuomari ja hevoskasvattaja, joka on suorittanut maisterintutkinnon hevospsykologiassa Yhdysvalloissa. Hänen lopputyönsä käsitteli hevosen luonteen vaikutusta sen koulutukseen. Sunnuntain jäätöttikilpailun päätteeksi "Svanni" piti vielä yleisöluennon, jossa tila meinasi loppua kesken kiinnostuneiden määrän ollessa suuri.

- Hevosen käsittelyssä tulee aina pitää mielessä, että laji on kehitty-

1.

2.

3.

1. Svanhildur Hall esittelee luennolla hevosen mind mapia. Jokainen hevonen mahtuu mukaan tähän kaavioon, ja koulutuksen kannalta on edullisinta kehittää sen luonnetta niin, että hevonen siirtyy kaavion keskustaa kohten.

2. Töttikilpailun ylivoimaisten voittajien Juha Kontion ja jalostusori Röðull frá Holtsmúlan tyylinäyte.

3. Viisikäynnin näytösfinalissa ratsukot esittivät liitopassia. Kuukauden takaisen passiviikonlopun paras ratsukko Liisa Leppänen ja Lisa frá Eystri-Hól voitti näytösluokan.

JÄNTEET KUNTOON!

nyt luonnonolosuhteissa 60 miljoonan vuoden ajan. Vasta 6000 vuoden ajan ihminen on sitä muokannut kouluttamalla. Voimme kuitenkin muokata niitä paljon enemmän koulutuksella kuin jalostuksella – muutaman kymmenen vuoden jalostustyö ei kymmenien miljoonien vuoden evoluutiossa merkitse juuri mitään, Svanni totesi.

Suomessa käsitellään hevosia varsoina paljon enemmän kuin Islannissa. Tämä on Svannin mielestä hyvä asia, sillä vasta 4-6-vuotiaan hevosen käsittelyn aloittaminen on pahimmillaan vaarallista molemmille osapuolille.

Hevosen vahvin vaisto on pakeneminen. Toisena tulee lauma ja sen hierarkia. Jotkut lauman yksilöistä ovat parempia ruuan ja suojan löytämisessä, ja niistä muodostuu lauman alfaeläimiä. Ihmisen tuleekin astua lauman alfaeläimen paikalle ansaitsemalla hevosen luottamus.

Hevosen "Map of the Mind"

Tämän jälkeen koulutukseen astuu hevosen temperamentin määrittäminen, missä Svanni käyttää hyväkseen ns. mind mapia.

- Kaikki hevoset voidaan sijoittaa tälle kartalle. Mitä keskeemmällä hevonen on, sitä helpompi sitä on kouluttaa, sillä se on henkisesti valmis oppimaan ja sen takia helpompi opettaa.

Hevosia voi pyrkiä eri tavoin "siirtämään" keskeemmälle karttaa. Aralle hevoselle voi opettaa kavion antamista tai muita yksinkertaisia tehtäviä, joiden oppimisesta se saa itseluottamusta.

- Joskus on kuitenkin vaikea tietää onko hevonen arka vai yrittääkö se haastaa johtajuuttasi. Johtajuutta ei voi ottaa, se on ansaittava, ja sen rakentamiseen menee aikaa.

Jos hevonen ei tunnu ymmärtävän sille asetettuja vaatimuksia, on selvitettävä, missä kieltäytymisen syy piilee. On joko syytä katsoa peiliin ja selittää tehtävät paremmin, tai pilkkoa ne pienempiin osasiin. Joskus syynä haluttomuuteen ja kieltäytymiseen voi myös olla sairaus, joista yleisimmät ovat väärä kavioiden hoito, hammasongelmat ja huonosti istuvan satulan aiheuttamat vaivat.

- Hevosen huomiokyky riippuu monesta tekijästä. Varsoilla se on huomattavasti lyhyempi kuin aikuisilla hevosilla. Hevoset myös "oppivat oppimaan", mutta suurin vaikutus on kuitenkin kouluttajalla.

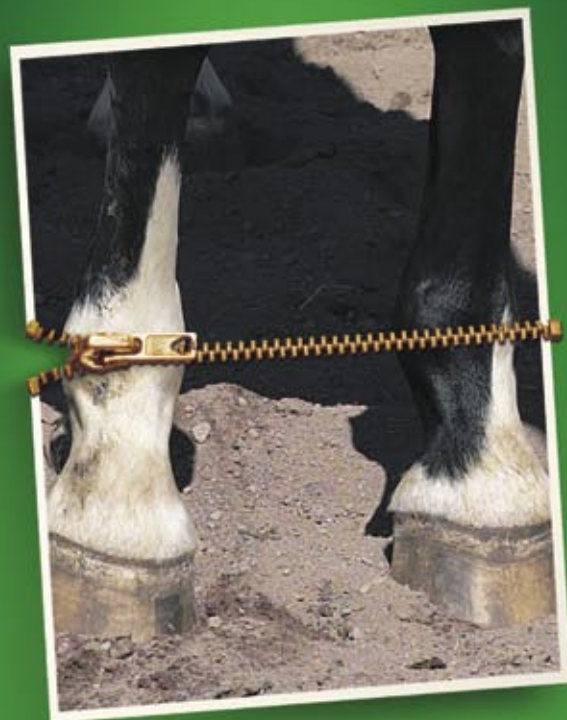
- Hevonen oppii kun se voi hyvin fyysisesti ja psyykkisesti ja se on motivoitunut. Hevosella on hyvä muisti, se oppii kertaamalla ja sitä on oikaistava kun se tekee väärin. Tärkeintä on kuitenkin muistaa, että hevonen oppii koko ajan – mitä tahansa teemmekin sen kanssa, muokkaamme aina sen käytöstä.

Jäätöltti pääsi televisioonkin

- Jäätöltti on vanha perinnelaji Islannissa. Nykyisin siinä kilpaillaan halleissa myös Keski-Euroopassa, ja jotkut kilpailut esimerkiksi Saksassa houkuttelevat kymmeniä tuhansia katsojia ja tarjoavat sijoittuneille rahapalkintoja, kertoo Sirpa Brumpton, Suomen Islanninhevosyhdistyksen perustajajäsen ja "islanninhevosguru".

Islanninhevosyhdistysten kansainvälinen kattojärjestö FEIF on vii-me vuosina herätellyt jäätölttikilpailuja henkiin tausta-ajatuksenaan yrittää näin saada islanninhevoskilpailut talviolympialajiksi. Suomen ensimmäinen jäätölttinäytös järjestettiin pari vuotta sitten Tikkurilassa, mutta nyt oli kyseessä ensimmäinen isompi tapahtuma, joka järjestettiin kutsukilpailuna.

Yleisötavoite Oulunkylässä ylittyi reilusti, ja kilpailut nähtiin myös kahdella valtakunnallisella TV-kanavalla illan uutislähetyksissä. Tölttiluokan voitti Juha Kontio oriilla Röðull frá Holtsmúla 1 päivän korkeimmin pistein 7,0. Nelikäynnin voittoon ratsasti Jenni Kurki tammalla Ljóna frá Lýtingsstöðum, ja näytöskilpailuna ratsastetun viisikäynnin voittajaksi selviytyi Liisa Leppänen tammalla Lía frá Eys-tri-Hól. ♦

ISVONNAINEN

TENDOSTEM®

TendoStem® on suomalaisten tutkijoiden kehittämä kantasoluhoido hevosien jänne- ja hankosidevam-moihin. TendoStem® on ainoa aito kantasoluhoido Suomen markkinoilla.

Hevosten jänne- ja hankosidevammat paranevat hitaasti ja uusiutuvat helposti, koska vaurioalueella jännekudos korvautuu arpikudoksella ja rasiskestävyys alenee pysyvästi. Uusimman tutkimustiedon mukaan kantasoluilla hoidetun jänneen ja hankositeen uudelleenvam-mautumisen riski on pienempi kuin muun hoidon jälkeen, koska kantasolut erilaistuvat vauriokohdassa jännesoluiksi. Arpikudoksen sijasta kasvaa aitoa, kestäväää kudosta. Tutkimuksessa paranemista seurattiin yli vuosi, ja todettiin, että aktiivivalmennukseen palanneista, kantasoluilla hoidetuista hevosista vammautui uudestaan 18 %, kun perinteisillä tavoilla hoidettujen hevosten uudelleenloukkaantumisen riski oli 56 %.

(Trends in Biotechnology Vol 25, No. 3, 2007, 409-416 ja Fortier LA & Smith RKW: Regenerative Medicine for Tendinous and Ligamentous Injuries of Sport Horses. Vet Clin Equine 24:191-201, 2008)

TendoStem® on hoidettavan hevosen omasta rasvasta kasvatettuja kantasoluja, ei siis mitään vierasta, ärsyttävää materiaalia.

TendoStem®-hoidon hinta kaikkine kuluineen on noin 2500 euroa. Onko Sinulla ja hevosellasi varaa tyytyä vähempään?

KYSY TENDOSTEM®-KANTASOLUHOITOA ELÄINLÄÄKÄRILTÄSI TAI LUE LISÄÄ WWW.RAVURI.FI, WWW.EVOSTEM.FI.

Hevoset 2009 -messut

Tampereen Messu- ja Urheilukeskus toimi ensi kertaa hevosmessujen tapahtumapaikkana 20.-22. päivinä maaliskuuta. Peräti 6 325 messuvierasta kerännyt kolmepäiväinen tapahtuma onnistui hienosti. Kolme messupäivää huomioi tarjonnallaan ja ohjelmallaan alan aloittelijat, harrastajat, kilpailijat, asiantuntijat ja elinkeinoharjoittajat. Hevoset 2009 todisti olevansa jo heti alkumetreillään maamme suurin hevosalan messutapahtuma, sillä näytteilleasettajia oli 90.

TEKSTI JA KUVAT: MARKO BJÖRS

Hevoset-messuilla oli myös vahva koulutusanti, sillä eläinlääkärit Antero Tupamäki ja Jussi Ala-Huikka sekä dosentti Liisa Kaartinen luennoivat Suomen Hippoksen seminaarissa ja tietoisuutta otsikolla Hyvinvoiva hevonen. Opetusministeri Henna Virkkunen nosti perjantain avauspuheessaan esille alan koulutustilanteen. Suomen Ratsastajainliiton pääsihteeri Fred Sundwall puhui aikuisratsastajista, ja Suomen Hippoksen toimitusjohtaja Pekka Soini pohti osuudessaan hevosalan nykytilaa ja tulevaisuutta.

Messuhallin kylkeen rakennetussa tapahtumateltassa hevoset esiintyivät pääroolissa kouluvälennöksessä, esteradalla, vikellyksessä, ravikärkyjen edessä, sekä monipuolisissa show-numeroissa. Näytökset olivat niin suosittuja, etteivät kaikki halukkaat mahtuneet edes katsomaan niitä. Suosittuja olivat myös näytteilleasettajat, jotka myivät ja esittelivät tuotteitaan osastoillaan. Tunnelma expo-alueella oli leppoisa. Siellä sai helposti ajan kuulumaan, kun tapasi tuttuja ja ihasteli runsasta valikoimaa.

- Tapahtuma onnistui niin hyvin, että messut järjestetään myös ensi vuonna. Silloin näytöksetkin järjestetään sisätiloissa isossa hallissa. Sinne mahtuvat kaikki halukkaat varmasti sisään, messujen projektipäällikkö Raija Suomalainen lupaa.

- Messuilla saadun palautteen mukaan tunnelma näytteilleasettajien osastoilla oli oikein hyvä. Yleisö oli erittäin kiinnostunut sekä osastojen tarjonnasta että ohjelmasta. Runsas kävijämäärä osoitti, että tällaiselle messutapahtumalle oli todella tilausta. 94 prosenttia kävijöistä aikoo vieraillla seuraavilla messuilla, Suomalainen kertoo. ♦

8.

4.

5.

9.

6.

10.

1.

2.

3.

7.

onnistuivat hienosti

1. Tapahtumalavalla juontaja Joanna Väre haastatteli esteratsastaja Anna-Julia Kontiota, joka kertoi kuulumisistaan ja uusista haasteistaan kansainvälisiin kilpailuihin liittyen.

2. Messuilla esittäytyi esteponien maajoukkue näyttökilpailussa. Vauhdissa Annukka Nyberg ja Sir Vihtory.

3. Tampereen ratsukellarin Mirkku ja ratsastusvarusteiden maahantuoja Sari Viljakainen olivat iloisia messuista ja myyntivipinästä. - Olemme odottaneet tällaista tapahtumaa vuosia, Sari totesi.

4. Esteratsastusnäytökset vetänyt valmentaja Teppo Hakala yllättyi katsojamäärästä. - Olin ihan ihmeissäni kun katsomot pullottivat väkeä. Hieno näyteikkuna lajille, sillä siellä oli varmasti suurin osa ihan vasta-alkajia tai sellaisia, jotka vasta harkitsevat tulevista hevosten pariin, Teppo jutteli.

5. Tuomariveteraani Matti Kanto kierteli messuilla tyytyväisenä.

6. Tamperelainen valmentaja Kristiina Kirveskoski oli erittäin tyytyväinen tapahtumaan. - Täällä näkee paljon tuttuja ja voi seurata mielenkiintoista ohjelmaa. Kävin kuuntelemassa erittäin hyviä ja opettavaisia luentoja, Kristiina kertoi.

7. Suomen Hippoksen uusi viestintäpäällikkö Irina Keinänen vastasi luennoitsijoista ja oli iloinen siitä, että messut vetivät hyvin väkeä. - On mahtavaa yhdistää kaikki hevoslajit ja kerätä yhdessä harrastajat saman katon alle. Meillä ravipuolella on vaikeaa saada nuoria uusia harrastajia mukaan, otamme mielellämme mallia ratsastuspuolelta. Pitäisi muutenkin tehdä enemmän yhteistyötä, Irina summasi.

8. Ohjelmalavalla esiteltiin vauhdikkaassa muotinäytöksessä tulevan kesän kuumimmat ratsastusasu.

9. Messuilla oli kauppiaiden lisäksi hevosten rotu- ja harrastusjärjestöjen osastoja. Suomen montéohjastajien osastolla Elina Piiri kertoi lajista ja esitteli montéstatulaa.

10. Lahden ratsastajien reippaat vikeltäjät esiintyivät hevosen kanssa teltassa ja expoalueella pukilla.

11. Opetusministeri Henna Virkkunen avasi messut. Hän on itsekin entinen aktiiviratsastaja ja alalla työskennellyt tallimestari.

12. Eläinlääkäri Jussi Ala-Huikka piti täysille penkeille luentoja hevosten hyvinvoinnista, tallilmasta ja lääkinnästä.

13. Kaisa Kokko/Vinhaliina ja Pirjo Reunanen/Pläsin ovat Hessin-tallin elokuvatähtiä. Messuilla esiintyneet hevoset ovat olleet muun muassa Raja 1918- ja Täällä Pohjantähden alla -elokuviissa.